FINE VAKUUTUS- JA RAHOITUSNEUVONTA

Vuokralaisen, osakkaan ja taloyhtiön vakuutukset

2016 | Hanna Salo | FINE

© FINE 2016
Työryhmä: Hanna Salo ja Iiris Puhakka

Sisällys

1 Johdanto 3

2 Kuka vakuuttaa mitä? 3

2.1 Esimerkkejä vahinkotilanteista 6

3 Kiinteistövakuutus 8

3.1 Vakuutettu omaisuus 9

3.2 Mitä vahinkoja kiinteistövakuutuksesta korvataan? 10

4 Taloyhtiössä asuvan kotivakuutus 10

4.1 Vakuutettu omaisuus 11

4.2 Mitä vahinkoja kotivakuutuksesta korvataan? 13

5 Vastuuvakuutus 14

5.1 Mitä vahinkoja vastuuvakuutuksesta korvataan? 14

6 Korvausten määrät koti- ja kiinteistövakuutuksissa 15

6.1 Ikävähennys 16

6.2 Omavastuu 16

7 Vahinkojen ennaltaehkäisy – suojeluohjeet 17

Vakuuttajan muistilista 18

Vuokralaisen, osakkaan ja taloyhtiön vakuutukset

1 Johdanto

”Isännöitsijä soitti ja sanoi, että nyt täytyy maksaa monta tonnia!”

Kuka korvaa, kun yläkerran asukas aiheuttaa vesivahingon alempien kerrosten asukkaille? Mistä voi hakea korvausta, kun myrskytuuli kaataa puun rivitalon päälle? Kuka korvaa asunnon omistajan vuokratulon menetyksen, kun vuokralainen muutti vesivahingon vuoksi pois?

Tässä oppaassa käsitellään vakuuttamista taloyhtiöissä. Oppaassa on tietoa niin taloyhtiöille, vuokralaisille kuin asunto-osakkeiden omistajillekin. Oppaassa käsitellään kiinteistö-, koti-, ja vastuuvakuutuksiin liittyviä kysymyksiä. Liiketoimintaan liittyvät vakuutukset on jätetty pääsääntöisesti oppaan ulkopuolelle.

Tässä oppaassa ei käsitellä niitä tilanteita, joissa on kysymys vakuutusten ulkopuolisista vastuu- ja korvauskysymyksistä. Asunto- ja kiinteistökaupan ongelmissa sekä asunnonvuokrasuhteisiin liittyvissä ongelmissa voi olla yhteydessä Kilpailu- ja kuluttajaviraston kuluttajaneuvontaan (www.kkv.fi, p. 029 553 6901). Ongelmatilanteissa voi ottaa yhteyttä myös esimerkiksi Kuluttajaliiton asumisneuvontaan, Vuokralaiset VKL ry:een, tai Kiinteistöliittoon.

2 Kuka vakuuttaa mitä?

Tässä oppaassa esitetään pääpiirteittäin se, mitä kukin taho taloyhtiöissä voi vakuuttaa. Tarkempi selostus siitä, mitä omaisuutta mihinkin vakuutukseen kuuluu, löytyy kunkin vakuutuksen (koti/kiinteistö/vastuu) kohdalta. Oppaassa käytetään asunto- tai kiinteistöosakeyhtiöstä yksinkertaisuuden vuoksi nimitystä taloyhtiö.

Omakotitaloissa ja paritaloissa, jotka eivät ole taloyhtiömuotoisia, asukkaat tai omistajat vakuuttavat sekä rakennukset että irtaimiston. Rivitalossa, kerrostalossa ja muussakin taloyhtiössä asuva vakuuttaa yleensä vain oman irtaimistonsa. Taloyhtiö ottaa kiinteistövakuutuksen rakennuksille.

Moni vastuukysymys taloyhtiöissä ratkeaa asunto-osakeyhtiölain tai taloyhtiön yhtiöjärjestyksen perusteella. Kiinteistöliiton julkaisema taloyhtiön vastuunjakotaulukko selventää asunto-osakeyhtiölain mukaista kunnossapitovastuuta, johon myös vakuutusehdoissa viitataan.

Rakennusten korjaaminen ja kunnossapito kuuluvat pääsääntöisesti taloyhtiölle. Taloyhtiö on velvollinen pitämään huolta esimerkiksi lämmitys-, sähkö-, kaasu-, vesi- ja ilmanvaihtojärjestelmistä. Osakas taas on velvollinen huolehtimaan asunto-osakeyhtiölain tai yhtiöjärjestyksen mukaan vastuulleen kuuluvista rakenteista.

Vakuutusehdoissa on aina määritelty, mikä omaisuus on vakuutettuna. On kuitenkin huomattava, että kaikilla vakuutusyhtiöillä on erilaiset vakuutusehdot. Eroja on esimerkiksi siinä, mitä omaisuutta vakuutus kattaa tai miten asunto-osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen määräykset kunnossapitovastuusta vaikuttavat vakuutussopimuksen sisältöön.

Taloyhtiö

Taloyhtiö voi vakuuttaa kiinteistövakuutuksella talon rakenteet ja mahdollisesti myös vuokratuoton menetyksen. Taloyhtiö ei voi vakuuttaa asukkaiden irtaimistoa. Esimerkiksi suuren vesivahingon sattuessa taloyhtiö voi saada kiinteistövakuutuksesta korvausta kastuneiden rakenteiden korjauskuluista, sekä jos vakuutukseen sisältyy keskeytysturva, myös vesivahingon vuoksi menettämänsä kivijalkamyymälän vuokratuoton.

Asunto-osakkeen omistaja

Osakkeenomistaja, joka asuu omistamassaan asunnossa, voi vakuuttaa irtaimistonsa ja huoneiston kiinteän sisustuksen kotivakuutuksella.

Kotivakuutus sisältää myös esimerkiksi korvauksen asumisen keskeytymisestä, eli korvaa kuluja, jotka aiheutuvat siitä, kun joutuu muuttamaan asunnosta muualle jonkin vakuutuksesta korvattavan vahingon vuoksi.

Osakkeenomistaja voi vuokranantajana toimiessaan vakuuttaa kotivakuutuksella asunnon kiinteän sisustuksen ja asunnossa olevan oman irtaimistonsa. Vakuutusyhtiölle on kuitenkin ilmoitettava, että asunto on vuokrattu toiselle. Vakuutusehdoissa saattaa olla myös erityisiä rajauksia vuokralaisten aiheuttamien vahinkojen osalta. Tällainen rajoitusehto voi olla esimerkiksi se, että vakuutuksesta ei korvata lainkaan vuokralaisen tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella aiheuttamia vahinkoja.

Tavallinen kotivakuutus ei korvaa menetettyä vuokratuottoa. Mahdollinen vuokratuoton menetys jonkin vahinkotapahtuman vuoksi on tyypillisesti osa sitä riskiä, joka asuntosijoittamiseen liittyy. Vakuutusyhtiöstä voi tiedustella onko tarjolla sellaista vakuutusta, joka korvaisi menetetyn vuokratuoton vahinkotilanteissa.

Vuokralainen

Vuokralainen voi vakuuttaa oman irtaimistonsa ja myös huoneiston kiinteän sisustuksen kotivakuutuksella. Myös vuokralaisen kotivakuutus sisältää asumiskeskeytyskorvauksen.

Vuokralainen voi joutua korvausvastuuseen aiheuttamistaan vahingoista taloyhtiölle tai osakkeenomistajalle. Vuokralaisen kannattaakin kotivakuutuksen lisäksi ottaa myös vastuu- ja oikeusturvavakuutukset.

Paritalot ja erillistalot

Kun paritalot tai erillistalot ovat taloyhtiömuotoisia, voi rakennukset vakuuttaa joko taloyhtiö, tai jos yhtiöjärjestyksessä tai muutoin on sovittu niin, myös omistaja tai asukas itse. On hyvä myös sopia siitä, kuka vakuuttaa yhteiset tilat, esimerkiksi ulkorakennukset tai tekniset tilat.

Tavallisen, ei-yhtiömuotoisen, omakotitalon tai paritalon omistaja vakuuttaa itse rakennuksen. Jos hän asuu itse talossa, vakuuttaa hän lisäksi oman irtaimistonsa.

Jos omakotitalo annetaan vuokralle, on talon omistajan ja vuokralaisen hyvä sopia ennakkoon siitä, mitä kumpikin vakuuttaa. Tavallista on, että vuokranantaja vakuuttaa omistamansa rakennuksen ja vuokralainen oman irtaimistonsa. Tällaisissa tilanteissa vakuutussopimusten sisältö on hyvä käydä läpi erityisen tarkasti.

Vastuu- ja oikeusturvavakuutukset

Vastuuvakuutuksesta korvataan niitä kustannuksia, joista vakuutettu on vahingonkorvausvastuussa. Oikeusturvavakuutuksesta taas korvataan asianajajan käyttämisestä aiheutuvia kustannuksia riita-, rikos- tai hakemusasioissa.

Vuokralainen ja osakkeen- tai talonomistaja voivat ottaa kotivakuutuksen lisäksi vastuu- ja oikeusturvavakuutukset. Monesti vuokranantaja edellyttääkin vuokralaiselta voimassaolevaa koti- ja vastuuvakuutusta. Mikäli vuokralainen aiheuttaa vuokra-asuntonsa ja talon rakenteille vahinkoa, voidaan vastuuvakuutuksesta tietyin edellytyksin korvata vahingosta aiheutuneita kustannuksia.

Myös taloyhtiö voi ottaa kiinteistövakuutuksen yhteyteen vastuuvakuutuksen niiden kustannusten varalta, joista taloyhtiö voi joutua esim. kulkuväylien puutteellisen kunnossapidon vuoksi korvausvastuuseen. Myös taloyhtiön hallintoelimille on mahdollista ottaa vastuuvakuutus.

Vakuutettavat kohteet koti- ja kiinteistövakuutuksissa				
	Rakenteet	Kiinteä sisustus	Irtaimisto	Vastuu ja oikeusturva
Taloyhtiö	X	X (esim. perustasoon)		X
Vuokralainen		X	X	X
Asunto-osakkeen omistaja, joka asuu itse asunnossa		X	X	X
Asunto-osakkeen omistaja, joka vuokraa asunnon toiselle		X	X (oman irtaimistonsa)	X
Omakotitalon, erillistalon tai paritalon omistaja	X (jos taloyhtiössä niin on sovittu)	X	X	X

2.1 Esimerkkejä vahinkotilanteista

Vuokralaisen astianpesukoneen muutamia vuosia vanha poistoletku halkesi ja vuoti asunnon parketille. Asunnosta joudutaan kuivaamaan betonilattiaa parketin alta ja vaihtamaan kaksi keittiön alakaappia.

Vuokralaisen kotivakuutuksessa oli vakuutettuna myös asunnon kiinteä sisustus 5000 euroon asti. Keittiön kaksi kaappia ja keittiön parketti korvattiin vuokralaisen kotivakuutuksesta. Vaikka aiemmin keittiössä oli ollut yhtenäinen parketti olohuoneeseen, vakuutus korvasi parketin uusinnan vain keittiön osalta. Vakuutus korvaa vain ns. suoranaisen esinevahingon, eli sen osuuden, mikä on vaurioitunut, mutta ei parketin vaihtoa muista huoneista. Siksi korvattiin myös vain vaurioituneet keittiön kaapit, eikä koko kaapistoa.

Vuokralainen ja asunnon omistaja sopivat, että omistaja maksaa vuokralaisen kotivakuutuksen omavastuuosuuden kustannuksista. Vuokralainen asui remontin vuoksi muualla kolme viikkoa, josta aiheutuneet kulut hänen kotivakuutusyhtiönsä hyväksyi etukäteen korvattaviksi. Vuokranantaja ei voinut periä tältä ajalta vuokralaiselta vuokraa, jolloin menetetty vuokratulo jäi hänen tappiokseen. Parketin alla olevan betonilattian kuivaus olisi voitu korvata taloyhtiön kiinteistövakuutuksesta, mutta koska kiinteistövakuutuksen omavastuu ylitti vahingon määrän, taloyhtiö maksoi kuivauksen suoraan itse.

Asunnon omistajalla oli luonaan vuokraussivuston kautta majoittunut vieras. Asunnon omistajan ollessa töissä vieras vei huoneistosta 4100 euron arvosta koruja ja designer-laukku- ja sekä rikkoi lähtiessään rappukäytävän oven lasin.

Rappukäytävän oven lasin rikkoutuminen katsottiin ilkivallaksi ja se korvattiin taloyhtiön kiinteistövakuutuksesta. Korujen ja laukkujen varkautta ei kuitenkaan korvattu kotivakuutuksesta, koska vakuutusehtojen rajoitusehdoissa oli rajattu pois vakuutuksen korvauspiiristä vakuutetun luvalla asuntoon sisään päässeen henkilön tekemä varkaus.

Kerrostalossa yläkerran asukas oli asentanut pesukoneen kiristämättä liitoksia kunnolla. Vuotava liitos aiheutti vesivahingon, joka vaurioitti alakerrassa olevan asunnon kattopinnoitetta ja seinätapettia. Rakenteita ei tarvinnut kuivata.

Yläkerran naapuri oli vahingonkorvausvastuussa vahingosta, sillä hän oli toiminut huolimattomasti liitoksen asentamisessa. Hän teki omaan vastuuvakuutukseensa vahinkoilmoituksen ja hänen vastuuvakuutuksestaan korvattiin alakerran naapurin kattopinnan paikkaus ja vaurioituneen seinän tapetointi. Yläkerran asukas maksoi itse vastuuvakuutuksensa omavastuuosuuden suoraan remonttifirmalle.

Kova myrskytuuli kaatoi pihapuun rivitalon päälle. Talon katto vaurioitui ja puu rikkoi kaatuessaan myös yhden asukkaan pihakalusteet. Myrsky aiheutti myös sähkölinjoihin jännitepiikin, jonka seurauksena saman asukkaan televisio meni rikki.

Taloyhtiön kiinteistövakuutuksesta korvattiin katon vauriot. Asukkaalla oli perustasoinen kotivakuutus, joka korvaa mm. myrskyvahingot, joten pihakalusteet korvattiin hänen omasta kotivakuutuksestaan. Koska vakuutus ei ollut laaja, television rikkoutumista ei kuitenkaan korvattu.

Taloyhtiössä huomattiin iso vesivahinko, kun asukkaiden asuntoihin alkoi eräänä yönä valua vettä. Vesivahingon syyksi paljastui se, että eräs talossa asuva vuokralainen oli nukahtanut humalassa suihkuun, suihku oli jäänyt valumaan ja suihkun lattialla nukkuja tukki lattiakaivon. Vahinkoja aiheutui nukahtaneen omalle vuokra-asunnolle, muille asunnoille ja taloyhtiön rakenteille.

Asukkaan oma kotivakuutus ei korvannut omalle asunnolle aiheutuneita vahinkoja, koska kyseessä oli voimakkaan humalatilan vuoksi aiheutunut vahinko. Myöskään asukkaan vastuuvakuutus ei korvannut vahinkoa, koska vastuuvakuutuksessa oli rajoitusehto, jonka mukaan vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka on aiheutunut siitä että suihkuveden pääsy lattiakaivoon on estynyt.

Taloyhtiön kiinteistövakuutus ei sekään korvannut vahinkoa, koska vakuutuksesta korvattiin avoinna olleesta hanasta vuotaneen veden aiheuttama vahinko vain silloin, kun hana oli rikkoutunut. Nyt tapahtuneen kaltaiset vahingot oli siis rajattu kiinteistövakuutuksen korvauspiirin ulkopuolelle.

Joidenkin asukkaiden omat laajat kotivakuutukset korvasivat heidän asuntojensa pinnoitteille aiheutuneita vahinkoja ja muualla asumisen kuluja remontin ajalta.

Taloyhtiön kunnossapitovastuulla olevalle omaisuudelle aiheutuneet vahingot jäivät ainakin ensi vaiheessa taloyhtiön kustannettavaksi, ja samoin muiden asukkaiden muut vahingot taas heidän kannettavakseen.

Vaikka vahingonaiheuttajan vastuuvakuutus ei korvaakaan vahinkoa, asukas voi silti olla vahingonkorvausvelvollinen, eli taloyhtiö, osakkaat ja muut asukkaat voivat yrittää periä kustannuksia suoraan vahingonaiheuttajalta.

Kerrostaloyhtiön yhdessä asunnossa syttyi televisio palamaan. Palosta aiheutui savu- ja sammutusvesivahinkoja myös ympäröiviin huoneistoihin. Naapurihuoneistojenkin asukkaita joutui muuttamaan muualle puhdistus-, kuivaus- ja korjaustöiden ajaksi.

Asukkaan omasta kotivakuutuksesta korvattiin huoneiston pinnoitteille aiheutuneita vahinkoja enimmäiskorvausmäärään asti. Myös asukkaan muualla asuminen huoneiston korjaustöiden ajan korvattiin kotivakuutuksesta. Muiden asukkaiden muualla asumista korvattiin kunkin asukkaan omasta kotivakuutuksesta, mikäli heillä sellainen oli. Taloyhtiön vakuutuksesta korvattiin rakenteiden korjaus.

3 Kiinteistövakuutus

Kiinteistövakuutus on vakuutus, josta korvataan rakennukselle aiheutuneita vahinkoja. Kiinteistövakuutuksen vakuutusehdoissa on määritelty, mikä omaisuus on kiinteistövakuutuksella vakuutettuna. Kiinteistövakuutuksen omistamalleen kiinteistölle voi ottaa asunto-osakeyhtiö tai institutionaalinen vuokranantaja, kuten kunnan tai kaupungin vuokrataloyhtiö.

Taloyhtiö hallinnoi kiinteistövakuutussopimusta – käytännössä joko isännöitsijä tai taloyhtiön hallituksen puheenjohtaja voi tehdä muutoksia vakuutussopimukseen, hakea korvausta vakuutuksesta tai hakea muutosta vakuutusyhtiön korvauspäätökseen.

Vakuutusyhtiöillä on tarjolla erilaisia kiinteistövakuutuksia. Joillakin yhtiöillä on tarjolla perustason kiinteistövakuutuksen lisäksi laaja, ns. all risk-vakuutus, joka kattaa äkillisistä ja ennalta-arvaamattomista tapahtumista johtuvia vahinkoja. Jotkut vakuutusyhtiöt tarjoavat vakuutusta, jossa vakuutuksenottaja voi itse valita haluamansa turvat. Vakuutus voi olla joko täysarvovakuutus tai vakuutusmääräperusteinen vakuutus.

Täysarvovakuutuksessa omaisuuden arvo arvioidaan vasta kun vahinko on sattunut. Vakuutusmääräperusteisessa vakuutuksessa kiinteistölle sovitaan sopimusta tehdessä arvo, joka on samalla vakuutusmäärä. Vakuutusmäärän tulisi vastata omaisuuden jälleenhankinta-arvoa. Vakuutusmääräperusteisessa vakuutuksessa vakuutusmäärä on vakuutusmaksun peruste ja myös enimmäiskorvausmäärä.

Kiinteistövakuutuksen lisäksi taloyhtiö voi ottaa oikeusturvavakuutuksen, vastuuvakuutuksen sekä isännöitsijän ja hallituksen vastuuvakuutuksen.

Omakotitalot ja muut yksityistalouksien omistamat rakennukset vakuutetaan kotivakuutuksella.

3.1 Vakuutettu omaisuus

Kiinteistövakuutuksessa on yleensä vakuutettuna:

- vakuutussopimuksessa mainitut rakennukset
- rakennuksen käyttöä palvelevat lämmitys-, vesi- ja ilmanvaihtojärjestelmät kunnalliseen putkistoon tai muuhun yleiseen liittymään asti
- kiinteät lämmitys-, valaistus- ja ilmastointilaitteet
- hissit ja liukuportaat
- rakennukseen liittyvät, taloyhtiön omistamat tontilla olevat sähköjohdot, kWh-mittarit ja sähköpääkeskukset
- asukkaiden yhteiseen käyttöön tarkoitetut laitteet ja kalustot
- pienikokoiset rakennelmat, kuten alle 15–40 m² suuruiset auto-, jäte- ja muut katokset
- tontilla olevat kiinteät tavanomaiset rakenteet kuten aidat, portit ja mattojentamppaustelineet
- kiinteistön hoitoon liittyvät tavanomaiset koneet, kuten ruohonleikkurit
- piha-alueen puusto ja istutukset

HUOM! Vakuutettuihin kohteisiin voi liittyä jokin enimmäiskorvausmäärä. Esimerkiksi piha-alueen puusto ja istutukset ovat vakuutettuina vain 5000 euroon saakka.

Kiinteistövakuutuksessa ei ole yleensä vakuutettuna:

- moottoriajoneuvot ja niiden varaosat
- rakennuksen maapohja

- rakennuksen alapohjan alapuolinen perustus
- rakennuksen tuotanto- ja liiketoimintaa palvelevat koneet ja laitteet
- asunto-osakeyhtiöissä osakkaan kunnossapitovastuulla olevat rakenteet muulta kuin huoneiston tavanomaisten, kiinteästi asennettujen kalusteiden ja pinnoitteiden osalta
- suuremmat auto- ja roskakatokset ja muut rakennukset ja rakennelmat

3.2 Mitä vahinkoja kiinteistövakuutuksesta korvataan?

Kiinteistövakuutuksen korvauspiiri vaihtelee vakuutuksen turvatason mukaan. Jotkut vakuutusyhtiöt tarjoavat vain yhtä kiinteistövakuutustuotetta, osa taas perustasoista ja laajaa. Vakuutusta ottaessa on tarkistettava, että halutut turvat ovat mukana.

Perustasoiset kiinteistövakuutukset

Perustasoisista kiinteistövakuutuksista korvataan yleensä palot, luonnonilmiöt, vuotovahingot, murrot ja vahingonteot. Korvattavat vahingot luetellaan vakuutusehdoissa.

Laajat kiinteistövakuutukset

Laajoista vakuutuksista korvataan äkilliset ja ennalta arvaamattomat vahingot. Mikään vakuutus ei kuitenkaan korvaa kaikkia mahdollisia vahinkotapahtumia. Vakuutus korvaa vain ne tapahtumat, jotka on vakuutusehdoissa määritelty korvattaviksi. Lisäksi vakuutusehdoissa on rajattu tietyntyyppiset vahingot kokonaan vakuutuksen korvauspiirin ulkopuolelle.

Kiinteistövakuutuksesta ei yleensä korvata:

- vähitellen tapahtuvia vahinkoja, kuten ruostumista tai homehtumista
- suunnittelu-, rakennus-, tai asennusvirheestä aiheutuneita vahinkoja sekä virheellisestä materiaalista aiheutuneita vahinkoja
- viemäreiden tulvimisesta aiheutuneita vahinkoja
- tuhoeläinvahinkoja
- huoltokorjauksia
- maanvyörymän- tai siirtymän aiheuttamia vahinkoja
- ulkona olevalle tai unohdetulle irtaimistolle aiheutuneita vahinkoja
- nesteen vuotamista hukkaan
- kondenssivedestä aiheutuvia vahinkoja
- viemärikaivojen ja putkien tulvimisen aiheuttamia vahinkoja, jotka johtuvat sateesta, tulvasta tai lumen sulamisesta
- lattiakaivon korokerenkaan vuotamista
- kattokouruista tai rakennuksen ulkopuolisista syöksytorvista virranneesta sade- tai sulamisvedestä aiheutuneita vahinkoja
- asukkaiden irtaimistolle sattuneita vahinkoja sekä asumisen keskeytymistä

4 Taloyhtiössä asuvan kotivakuutus

Kotivakuutus on voimassa vakuutuskirjaan merkityssä paikassa. Vakuutettuna on yleensä vakuutuksenottajan ja muiden hänen kanssaan samassa yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvien henkilöiden omaisuus.

Kotivakuutus on vapaaehtoinen vakuutus, joka tarkoittaa sitä, että kotivakuutussopimuksen solmiminen on sekä vakuutusyhtiön että asiakkaan puolelta vapaaehtoista. Usein vuokranantajat kuitenkin vaativat, että vuokralaisella on ainakin voimassa oleva kotivakuutus ja vastuuvakuutus.

Vakuutus on vakuutuksenottajan ja vakuutusyhtiön välinen sopimus, jonka sisältö käy ilmi vakuutusehdoista ja vakuutuskirjasta, joka sisältää tiedot vakuutetuista kohteista ja vakuutusmääristä. Myös tuote-esitteestä saa yleistä

tietoa vakuutuksen kattavuudesta ja vakuutuksen olennaisista rajoituksista.

Vakuutussopimuksessa määritellään se, kuinka suuresta rahasummasta omaisuus on vakuutettu. Kuten kiinteistövakuutus, myös kotivakuutus voi olla joko täysarvovakuutus tai vakuutusmäärällinen vakuutus.

Täysarvovakuutuksessa ei ole ennalta määrättyä enimmäiskorvausmäärää, vaan vahingoittuneen omaisuuden arvo määritellään vasta kun vahinko on sattunut.

Vakuutusmäärällisessä vakuutuksessa vakuutus tehdään tietystä rahamäärästä, jonka pitää yleensä vastata omaisuuden jälleenhankinta-arvoa. Täysarvovakuutus ei tarkoita sitä, että vaurioituneesta omaisuudesta saa aina uuden hintaa vastaavan korvauksen. Katso lisää vahinkojen korvaamisesta luvusta 6.

Täysarvovakuutuksessa alivakuutuksen riski on pieni, jos vakuutusyhtiölle on ilmoitettu oikeat tiedot. Omaisuus on alivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden oikeaa arvoa pienempi. Alivakuutustilanteessa asiakas saa vakuutuskorvauksena vain sen osan vahingosta, jonka vakuutusmäärän ja omaisuuden arvon välinen suhde osoittaa.

Omaisuus on ylivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden arvoa suurempi. Asiakas ei saa ylivakuuttamisesta rahallista etua vahinkotapahtuman sattuessa.

4.1 Vakuutettu omaisuus

Koti-irtaimisto

Vakuutetut kohteet käyvät ilmi vakuutusehdoista ja vakuutuskirjasta. Koti-irtaimiston vakuutuksessa on yleensä vakuutettuna:

- asukkaan henkilökohtainen käyttöomaisuus kuten esimerkiksi huonekalut, vaatteet, elektroniikka, kodinkoneet, astiat, tekstiilit ja korut
- rahat ja arvopaperit vakuutuskirjassa tai vakuutusehdoissa määriteltyyn enimmäiskorvausmäärään saakka
- kellarikomerossa ja muissa asunnon varastotiloissa oleva irtaimisto kuuluu irtaimistovakuutukseen tiettyyn enimmäiskorvausmäärään, esimerkiksi 5000 euroon saakka
- arvoesineiden kuten arvotaiteen, turkisten ja antiikin osalta vakuutuksen kattavuus täytyy tarkistaa erikseen. Arvoesineille saattaa olla määritelty enimmäiskorvausmäärä, esimerkiksi 3 500–15 000 euroa esinettä kohden

Koti-irtaimiston vakuutuksessa ei ole yleensä vakuutettuna:

- Rakennus ja pihalla olevat kiinteät rakennelmat (vakuutetaan erikseen kotivakuutuksessa olevalla rakennuksen vakuutuksella tai taloyhtiön kiinteistövakuutuksella)
- Eläimet
- Toiselle vuokrattu tai lainattu irtaimisto
- Yrityksen tai yhdistyksen käytössä olevat tai omistamat ansiotyövälineet
- Kiinteä sisustus tai rakenteet, jotka kuuluvat yhtiöjärjestyksen tai asunto-osakeyhtiölain 4 luvun mukaisesti taloyhtiön kunnossapitovastuulle
- Opinnäytteet ja tutkielmat, käsikirjoitukset sekä muut vastaavat asiakirjat
- Omaisuus, jonka hallussapito on lainvastaista
- Sähkövirta ja vesi

Nuorille suunnattuihin vakuutuspaketteihin sisältyy yleensä kotivakuutus, jonka hinta on muita kotivakuutuksia alempi ja vakuutusmäärä pienempi. Myös omavastuu saattaa olla nuorten kotivakuutuksissa pienempi.

Ylimääräiset asumiskulut

Koti-irtaimiston vakuutus sisältää myös asumisen keskeytysturvan. Asumiskeskeytysturva tarkoittaa sitä, että koti-irtaimiston vakuutuksesta korvataan kustannuksia, jotka aiheutuvat siitä, että varsinaisesta asunnosta joudutaan muuttamaan pois jonkin korvattavan vahinkotapahtuman vuoksi. Muualla asumisen kustannuksia korvataan ainoastaan silloin, kun sijaisasunnon tarve johtuu vakuutusehtojen mukaan korvattavasta vahingosta.

Jos asunnosta joutuu muuttamaan pois jonkin muun syyn takia, kuten rakennusvirheestä aiheutuneen homevaurion vuoksi, ei muualle muuttamisen kustannuksia korvata kotivakuutuksesta. Asumiskeskeytyskorvausten maksamiselle on vakuutusehdoissa usein mainittu jokin maksimiaikaraja, kuten 6 kk tai 1 vuosi. Asumisjärjestelyistä on sovittava vakuutusyhtiön kanssa etukäteen.

Asumiskeskeytyskuluina korvataan vain ylimääräisiä kustannuksia. Säästyneet kustannukset huomioidaan maksettavassa korvauksessa. Esimerkiksi jos varsinaisesta asunnosta ei tarvitse maksaa vuokraa remontin ajalta, vähennetään säästynyt vuokra korvattavasta sijaisasunnon vuokrasta.

Kiinteä sisustus

Kiinteää sisustusta ovat esimerkiksi lattiapinnat, tapetit, keittiön kaapisto ja kylpyhuoneen kiinteät kalusteet. Kotivakuutuksissa kiinteän sisustuksen turvaan liittyy tyypillisesti jokin euromääräinen yläraja, johon asti vahinkoja korvataan vakuutuksesta. Raja saattaa olla esimerkiksi 5 000–10 000 e. Kiinteä sisustus ei kuulu kaikkien vakuutusyhtiöiden kotivakuutuksiin automaattisesti.

Kiinteään sisustukseen kuuluvat yleensä ne rakenteet, jotka kuuluvat asunto-osakeyhtiölain mukaan osakkaan kunnossapitovastuulle. Kiinteään sisustukseen kuuluvat myös huoneistoon tehdyt muutos- ja parannustyöt, eli rakenteet, jotka on vaihdettu tai korjattu erilaisiksi tai paremmiksi kuin taloyhtiössä muutoin olevat vastaavat rakenteet. Esimerkiksi jos taloyhtiössä yleisesti on huoneistoihin asennettu lattiapinnoitteeksi laminaatti, on parketin asentaminen tällainen parannustyö. Jos olet panostanut sisustukseen, kannattaa tarkistaa, että kiinteän sisutuksen enimmäiskorvausmäärä on riittävä.

Jos taloyhtiön yhtiöjärjestyksessä on laajennettu osakkaiden kunnossapitovastuuta tavanomaiseen asunto-osakeyhtiölain mukaiseen kunnossapitovastuuseen verrattuna, kotivakuutuksen korvauspiiri ei kuitenkaan välttämättä laajene kattamaan tätä omaisuutta. Vakuutusehdoissa on eroja sen suhteen, kuuluvatko yhtiöjärjestyksessä sovitut vastuun laajennukset kiinteän sisustuksen vakuutukseen.

Rakennus

Taloyhtiössä asuva vakuuttaa vain oman irtaimistonsa, sillä taloyhtiön kiinteistövakuutuksesta korvataan rakennuksen vauriot vahinkotilanteissa. Omakotitaloissa, paritaloissa tai erillistaloissa osakkaan tai omistajan täytyy mahdollisesti vakuuttaa irtaimiston lisäksi myös rakennus.

Rakennuksen vakuutuksesta korvataan valitun turvatason mukaisesti rakenteille sattuneita vahinkoja. Rakennuksen ja irtaimiston vakuutuksiin voi valita erilaiset turvatasot ja erisuuruiset omavastuut.

4.2 Mitä vahinkoja kotivakuutuksesta korvataan?

Vahinkojen korvattavuuteen vaikuttaa se, kuinka laaja kotivakuutus asiakkaalla on. Valittaessa sopivaa turvatasoa kannattaa miettiä, mitä riskejä on itse valmis kantamaan.

Vakuutusyhtiöt tarjoavat eritasoisia kotivakuutuksia. Jotkut vakuutusyhtiöt tarjoavat myös kotivakuutusta, johon asiakas voi itse määrittää haluamansa turvat. Lisäksi joidenkin vakuutusyhtiöiden kaikkein laajimpiin vakuutuksiin saattaa olla valittavissa erikoisturvia.

- Suppeasta vakuutuksesta korvataan tavallisesti palovahingot. Joissain yhtiöissä suppea vakuutus korvaa myös myrsky- ja luonnonilmiövahinkoja.

- Peruskotivakuutuksesta korvataan useimmiten palo-, myrsky-, varkaus-, ilkivalta-, ja vuotovahinkoja. Muita kuin vakuutuskirjassa nimenomaisesti mainittuja vahinkoja ei korvata vakuutuksesta.

- Laajasta kotivakuutuksesta korvataan vahinkoja, jotka johtuvat äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta tapahtumasta. Esimerkiksi matkapuhelimen putoaminen pöydältä siivouksen yhteydessä olisi laajasta vakuutuksesta korvattava vahinko. Laajassakin vakuutuksessa vakuutuksen korvauspiiriä rajaavat vakuutusehdot.

Kotivakuutuksesta ei yleensä korvata seuraavia vahinkoja:

- esineen katoaminen, unohtaminen tai varkaus, jonka paikkaa ja tapahtuma-aikaa ei voida määritellä
- tavanomainen kuluminen
- asennusvirheestä, valmistusvirheestä tai käyttövirheestä johtuvat vahingot
- kotieläimen aiheuttama vahinko
- hyönteisten ja tuhoeläinten aiheuttamat vahingot
- sateesta, pakkasesta tai jäätymisestä aiheutuneet vahingot

Vakuutusehdoissa on muitakin rajauksia. Joidenkin vakuutusyhtiöiden kotivakuutuksissa on esimerkiksi rajaus, ettei vakuutuksesta korvata vahinkoa, joka aiheutuu tärinästä. Myöskään julkisista varoista korvattavaksi tulevaa vahinkoa, tai vahinkoa joka korvataan takuun, lain tai muun sopimuksen perusteella ei välttämättä korvata vakuutuksesta.

5 Vastuuvakuutus

Kotivakuutuspakettiin sisältyvät yleensä myös vastuu- ja oikeusturvavakuutukset. Vastuuvakuutus kattaa toisille aiheutetut henkilö- ja esinevahingot, joista vakuutuksenottaja on voimassa olevan vahingonkorvausoikeuden mukaan korvausvastuussa. Yksityishenkilön vastuuvakuutuksen vakuutusmäärä on tavanomaisesti 150 000–255 000 euroa vahinkoa kohti. Kiinteistövakuutuksissa vastuuvakuutuksen vakuutusmäärä voi olla suurempikin.

Vakuutuksessa on omavastuu, joka jää vahingonaiheuttajan maksettavaksi.

HUOM! On tärkeää muistaa, että vahingonaiheuttaja voi olla vahingonkorvausvelvollinen, vaikka vahinkoa ei vakuutusehtojen mukaan korvata vastuuvakuutuksesta.

5.1 Mitä vahinkoja vastuuvakuutuksesta korvataan?

Kuten muistakin vakuutuksista, myös vastuuvakuutuksesta korvataan vakuutusehdoissa määritellyt vahingot. Vastuuvakuutuksen korvausperusteet ovat vahingonkorvausoikeudessa. Vahingonkorvausoikeuden lähtökohta on se, että jokainen kärsii itse kohtaamansa vahingot, jollei joku toinen taho ole niistä korvausvastuussa. Korvausvelvollisuuden syntymisen edellytyksenä on vahingonaiheuttajan moitittava menettely kuten laiminlyönti tai huolimattomuus.

Vahingonkorvauslain perusteella korvataan esinevahinkoja ja henkilövahinkoja. Muita vahinkoja, kuten puhdasta taloudellista vahinkoa, korvataan vain poikkeuksellisesti. Korvauksen maksaminen perustuu vahingonkorvauslakiin eikä korvausta ole mahdollista saada muilla kuin lakiin pohjautuvilla perusteilla. Esimerkiksi pahoitetusta mielestä ei voi saada vahingonkorvausta.

Vahingonkorvausta voidaan joissain tapauksissa alentaa vahingonkärsijän myötävaikutuksen perusteella. Myötävaikutus voi ilmetä joko myötävaikutuksena vahingon tapahtumiseen tai jo tapahtuneen vahingon laajenemiseen.

Vahinkoa kärsineellä on ns. vahingon rajoittamisvelvollisuus, eli vahinkoa kärsineen tulee pyrkiä minimoimaan vahingosta aiheutuvat kustannukset. Vastuuvakuutus on muihin korvausjärjestelmiin nähden toissijainen, eli vahinkoa kärsineen on ensin haettava korvaukset mm. lakisääteisistä järjestelmistä.

Henkilövahingon perusteella vahingonkorvausta voi saada

- sairaanhoito- ja tutkimuskustannuksista
- tulojen menetyksestä
- kivusta, särystä ja muusta tilapäisestä haitasta
- pysyvästä haitasta

Esinevahingon perusteella vahingonkorvausta voi saada

- omaisuuden korjauskustannuksista tai omaisuudesta arvosta
- vahingosta aiheutuneista muista kuluista, kuten esineen arvon alentumisesta
- tulojen tai elatuksen vähentymisestä, jos vahingoittunutta esinettä on käytetty tulon tai elatuksen hankkimiseen

Vastuuvakuutuksesta ei korvata:

- tahallisella teolla aiheutettua vahinkoa. Kotivakuutukseen liittyvästä vastuuvakuutuksesta korvataan alle 12-vuotiaan tahallaankin aiheuttamat vahingot, mikäli vahinko on muuten vakuutusehtojen mukaan korvattava
- puhtaasti tapaturmaisia vahinkoja, joista kukaan ei ole vahingonkorvausvastuussa
- omalle perheenjäsenelle tai vakuutetulle itselleen aiheutunutta vahinkoa

6 Korvausten määrät koti- ja kiinteistövakuutuksissa

Vakuutusehdoissa on erilliset korvaussäännökset, joissa määritellään se, miten korvauksen määrä lasketaan.

Kotivakuutus voi korvata esimerkiksi rikkoutuneen esineen korjauskustannukset tai uuden vastaavan esineen hankkimisen. Rakenteiden ja esineiden arvot laskevat niiden vanhetessa ja tämä huomioidaan korvauksissa.

Korvauksen määrään voivat vaikuttaa myös muut seikat, esimerkiksi se, onko vahingon syntyyn vaikuttanut suojeluohjeiden laiminlyönti tai vakuutetun huolimattomuus.

Vahingon määrän laskemisessa käytetään yleensä joko päivänarvon ja jälleenhankinta-arvon arviointia tai ikävähennyksiä. Usein esimerkiksi rakennusten vahingoissa tai tietyn irtaimiston, vaikkapa huonekalujen vahingoittuessa arvioidaan omaisuuden päivänarvo vahinkohetkellä ja toisaalta myös sen jälleenhankinta-arvo. Joidenkin esineiden kohdalla korvausmäärä voi olla käypä arvo.

Tietylle omaisuudelle taas on vakuutusehdoissa määritelty ikävähennykset, joiden mukainen vähennys tehdään uuden vastaavan omaisuuden hinnasta. Ikävähennykset on määritelty esimerkiksi elektroniikalle, kodinkoneille, polkupyörille, vaatteille ja harrastusvälineille.

Ikävähennykset on määritelty vakuutusehdoissa myös rakennusten vahinkoja koskien talotekniikan laitteiden ja putkistojen rikkoutumisvahingoissa ja vuotovahingoissa.

Päivänarvo (nykyarvo, nykyhinta)

Päivänarvolla tarkoitetaan sitä arvoa, joka vaurioituneella omaisuudella on ollut juuri ennen vahinkoa. Päivänarvoa määriteltäessä otetaan huomioon omaisuuden arvon alentuminen sen iän, kulumisen ja vastaavien seikkojen takia. Jos omaisuuden arvo on ennen vahinkoa alle 50% jälleenhankintahinnasta, korvaus maksetaan päivänarvon perusteella.

Jälleenhankinta-arvo (uudisarvo, uudishinta)

Jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, jolla vahingon jälkeen saisi hankittua vaurioitunutta omaisuutta vastaavaa uutta omaisuutta. Jos vahingoittuneen omaisuuden arvo on ennen vahinkoa ollut vähintään 50 % uuden vastaavan omaisuuden hankintaan tarvittavasta rahamäärästä, on korvaus jälleenhankinta-arvon mukainen.

6.1 Ikävähennys

Yleistä ikävähennyksestä

Ikävähennykset ovat vuosittaisia prosenttimääräisiä vähennyksiä, jotka lasketaan omaisuuden iän perusteella. Ikävähennys tehdään omaisuuden jälleenhankinta-arvosta, eli siitä hinnasta, jolla vahinkohetkellä saisi hankittua uutta vastaavaa omaisuutta.

Ikävähennyksen määrä ja laskutapa määritellään vakuutusehdoissa. Niissä on eroja vakuutusyhtiöiden välillä. Kaikelle omaisuudelle ei ole määritelty ikävähennysprosenttia. Tällaiselle omaisuudelle määritellään korvausmäärä omaisuuden päivänarvon ja jälleenhankinta-arvon mukaan.

Ikävähennyksen laskeminen

Useimmiten vähennykset lasketaan kertomalla ikävähennysprosentti esineen käyttöönottovuotta seuranneiden täysien kalenterivuosien määrällä. Riippuu sovellettavista vakuutusehdoista, tehdäänkö ikävähennys myös vahinkovuodelta. Vähennykset tehdään omaisuuden vahinkohetken jälleenhankintahinnasta, ei omaisuuden alkuperäisestä hankintahinnasta.

> *Kannettava tietokone putosi lattialle ja vahingoittui korjauskelvottomaksi vuonna 2016. Se oli hankittu vuonna 2013. Tietokoneiden ikävähennysprosentti oli vakuutusehtojen mukaan 20 %. Ikävähennystä ei tehty vakuutusehtojen mukaan käyttöönottovuodelta eikä vahingoittumisvuodelta. Näin ollen ikävähennys tehtiin kahdelta vuodelta (2014 ja 2015), eli ikävähennys oli 2 x 20 % = 40 %. Uuden vastaavan kannettavan hinta vuonna 2016 oli 699 euroa. Tästä vähennettiin ikävähennys 40 % eli 279,60 e ja omavastuu 150 euroa, eli korvattavaa jäi 269,40 euroa.*

6.2 Omavastuu

Omavastuu on se summa, jota pienempiä vahinkoja vakuutuksesta ei korvata. Omavastuun ylittävissä vahingoissa omavastuu vähennetään korvauksesta. Yleensä omavastuu on kotivakuutuksissa pienimmillään 150–200 euroa. Kiinteistövakuutuksissa omavastuut ovat tyypillisesti suurempia, alkaen 500–1000 eurosta. Omavastuu vaikuttaa vakuutuksen hintaan – suurempi omavastuu laskee vakuutusmaksua.

Omakotitalossa asuva voi halutessaan määritellä erisuuruisen omavastuun rakennukselle ja irtaimistolle. Isokin omavastuu voi olla järkevä, jos haluaa vakuuttaa rakennuksen vain suurimpien vahinkojen, kuten tulipalon varalta. Osa vakuutusyhtiöistä antaa mahdollisuuden valita omavastuu vahinkokohtaisesti. Tällöin omavastuu voi esimerkiksi olla rikkoutumisvahingoissa 200 euroa ja vuotovahingoissa 500 euroa.

Vakuutusyhtiöillä on erilaisia poikkeussäännöksiä omavastuun määrästä. Esimerkiksi joillakin yhtiöillä varkausvahingossa ei vähennetä oma-

vastuuta, jos rakennukseen on murtauduttu varmuuslukolla lukittuna olleen oven kautta tai jos jokin hälytyslaitteisto on vähentänyt vahingon määrää. Myös vuotovahingoissa voi olla erityisomavastuita. Rakenteilla tai peruskorjattavana oleviin rakennuksiin sovelletaan yleensä erityisomavastuuta, joka voi olla omavastuun määrä esimerkiksi 2-, 4- tai 5-kertaisena.

Joissakin vakuutusyhtiöissä yksityisasiakkaalle saattaa vakuutuksen ottamisen yhteydessä tai vahingottomilta vuosilta kertyä säästöön omavastuuetua tai omavastuualennusta, joka on käytettävissä vahingon sattuessa. Sen käyttäminen pienentää vahingon sattuessa itselle maksettavaksi jäävää osuutta.

7 Vahinkojen ennaltaehkäisy – suojeluohjeet

Vakuutusehdoissa on suojeluohjeita, jotka ovat ohjeita siitä, miten vahinkoja voi torjua omalla toiminnallaan. Suojeluohjeisiin kannattaa tutustua ja niitä myös noudattaa, sillä mikäli suojeluohjeita ei ole noudatettu ja se vaikuttaa vahingon syntyyn, voi vakuutusyhtiö pienentää maksettavaa korvausta tai evätä sen kokonaan.

Koti-irtaimistovakuutuksissa on esimerkiksi seuraavia suojeluohjeita:

- Sammuta kynttilät poistuessasi huoneesta.
- Valvo pesukoneen ja tiskikoneen toimintaa. Älä jätä koneita päälle, kun poistut asunnosta.
- Älä säilytä tai kuivata tekstiilejä kiukaan yläpuolella tai sen välittömässä läheisyydessä palovaaran vuoksi.

Pyri ehkäisemään vahinkoja ennalta. Esimerkiksi testaamalla palovaroittimen toiminnan aika ajoin voit parantaa arkesi turvallisuutta. Tiskikoneen ja pakastimen alle kannattaa asentaa turvakaukalot, jotka estävät veden pääsyä koneen alle ja ilmaisevat vuodon tuomalla vuotoveden näkyviin.

Kotiin kannattaa myös hankkia sammutuspeite, jolla voi tukahduttaa esimerkiksi ruoanlaitosta tai kodinkoneviasta johtuvan alkavan palon. Sammutuspeitettä kannattaa säilyttää näkyvällä paikalla, josta sen voi nopeasti ottaa käyttöön hätätilanteessa.

Kiinteistövakuutuksissa taas on esimerkiksi tulitöiden tekemiseen, avainten säilytykseen ja vuoto- ja tulvimisvahinkojen estämiseen ja rajoittamiseen liittyviä suojeluohjeita. Kiinteistövakuutuksissa voi myös olla suojeluohjeita koskien esimerkiksi jäteastioiden sijoittelua, öljysäiliöiden tarkastamista määräajoin tai muita määräajoin tehtäviä kuntotarkastuksia.

Vahinkotilanteessa toimiminen

1. Soita hätäkeskukseen numeroon 112, jos tilanne aiheuttaa vakavaa välitöntä vaaraa ihmisille tai omaisuudelle.
2. Yritä omalla toiminnallasi rajoittaa vahinkojen laajenemista, esimerkiksi pyrkimällä sammuttamaan palamaan syttynyt kodinkone tai kuivaamalla astianpesukoneen lattialle päästämät vedet.
3. Ota tarvittaessa yhteyttä oman talosi kiinteistöhuoltoon ja ilmoita vahingosta. Huoltoyhtiössä on yleensä päivystys kiireellisiä tilanteita varten myös öisin ja viikonloppuisin.
4. Ilmoita tarvittaessa vahingosta isännöitsijälle ja ota tilanteen selvittyä yhteyttä vakuutusyhtiöösi vahinkoilmoituksen tekemistä varten. Vahinkoilmoituksen voit tehdä vakuutusyhtiöösi puhelimitse tai internetin kautta.

Vakuuttajan muistilista

- Vuokralaisen kannattaa ottaa ainakin kotivakuutus ja vastuuvakuutus.
- Vertaile vakuutusten kattavuutta ja omavastuita.
- Maksa vakuutusmaksut ajoissa.
- Pidä huoli, että vakuutuksesi ovat ajan tasalla! Muista myös tehdä kotivakuutus uuteen osoitteeseen muuton yhteydessä ja irtisanoa vanhasta osoitteesta.
- Tarkista, että kaikki ne kohteet, joille vakuutus halutaan, ovat vakuutettuina.
- Noudata aina suojeluohjeita: sulje pesukoneen ja tiskikoneen hanat kun et käytä konetta. Älä mene suihkuun väsyneenä tai päihtyneenä.
- Ole varovainen käsitellessäsi tulta. Muista aina sammuttaa kynttilät, kun poistut huoneesta.
- Tee viipymättä vahinkoilmoitus vahingon huomattuasi. Vahinkoilmoituksen voit tehdä vakuutusyhtiön verkkosivuilla tai soittamalla vakuutusyhtiön korvauspalveluun. Vahingosta pitää ilmoittaa vakuutusyhtiöön vuoden kuluessa.
- Eri vakuutusten muodostamat turvat saattavat olla osittain päällekkäisiä. On myös vahinkoja, joita ei korvata mistään vakuutuksesta. Tällaiset vahingot jäävät vahingonkärsijän itse kannettaviksi.

FINE VAKUUTUS- JA RAHOITUSNEUVONTA

FINE | Porkkalankatu 1, 00180 Helsinki | www.fine.fi